S.V. Apte, English-Sanskrit Dictionary -- 3rd ed. Pune 1920

उद्यमः, उद्योगः. 3 ग्रंथः, क्रिया, कृतिः; 'at w.' कर्मव्यग्र *a.*, कार्यव्यापृत *a.*; 'had hard w. to go' गच्छन्नतीवायासितः. 'w.-house' कर्मशाला; 'w.-shop' कर्म-शिल्प-उद्योग-शाला. **-v. i.** परिश्रमं-कर्म-कृ 8 U, व्या-पृ 6 A (with loc.), कार्यासक्त, कार्य-व्यापृत-*a.* भू 1 P,परि-, श्रम् 4 P, उद्यम् 1 P, **2** फल् 1 P, गुणं आवह् 1 P or दा 3 U,oft. by गुणः; अतिवीर्यवतीव भेषजे बहुरल्पीयसि दृश्यते गुणः (Ki. II. 4) 'w. s well or efficaciously'. **-v. t.** सं-,चल् c., सृ c. **2** कृ 8 U, वि-धा 3 U, निर्मा 3 A, 2 P, रच् 10, घट् c., (घटयति), क्लृप् c. **3** उत्पद् c., जन् c., आवह्. **4** आयस् c., परि-श्रम् c., क्लिश् c. **5 Manage,** q. v.; 'w. out' परि-उप-क्लृप् c., साध् 5 P or c.; 'w. up,' **Excite,** q. v.; उप-प्र-युज् 7 A, 10. **-ing,** *s.* चेष्टा, व्यापारः, प्रवृत्ति *f.*, क्रिया; *See* (*s.*). **-Wrought,** *a.* कृत, विहित &c. **2** संस्कृत, परिष्कृत, कृत; 'w. gold' कृतहेम; 'w. iron' कुशी. **-Workman,** *s.* कर्मकरः-(री *f.*), कर्मकारः, कर्मकारिन्, कारुः, शिल्पकारः. **-like,** *a.* दक्ष, कर्मठ. **-ship,** *s.* कर्मकौशलं, हस्तक्रिया. **2** कर्म, निर्माणं, घटना, आकृतिः.

World, *s.* विश्वं, जगत् *n.*, भुवनं, लोकः, चराचरं, त्रिविष्टपं, अखिलं जगत्, ब्रह्मांडं; 'three w. s.' त्रिभुवनं, त्रिलोकी, त्रैलोक्यं. **2 Earth,** q. v.; 'end of the w.' कल्पांतः. **3** लोकः, जनः, (pl. also). **4** संसारः, भवः, संसृति *f.*, प्रपंचः, जीवयात्रा. **5** लोकाचारः-मार्गः, जनरीति *f.*, रूढि *f.*, लौकिकं, लोकः; 'in this w.' इह; 'in the next w.' अमुत्र, परत्र, प्रेत्य 'the next world' पर-प्रेत-लोकः, लोकांतरं; 'of this w.' ऐहिक; 'of the next w.' पारत्रिक-आमुष्मिक-पारलौकिक- (की *f.*); 'you are my all the w.' त्वं मम जीवितसर्वस्वीभूतः; 'renounce the w.' संन्यस् 4 P, वैराग्यं भज् 1 U; 'aversion to w.; वैराग्यं; 'knowing the ways of the w.' लौकिकज्ञ (S. 4); 'snares of the w.' मोहपाशः, मायाजालं-चक्रं. **-Worldly,** *a.* लौकिक; 'w. sages' लौकिकाः साधवः; (*s.*) in comp; 'w. tie' संसारतंतुः-निबंधनं, भवपाशः. **2** ऐहिक, सांसारिक, ऐहलौकिक, प्रापंचिक. **3** (W.-minded), ऐहिकदृष्टि-बुद्धि, संसारनिष्ठ, विषयासक्तचित्त, प्रपंचासक्त; 'w. wise' संसारज्ञानिन्; 'w. wisdom' संसारज्ञानं, व्यवहारज्ञानं. **iness,** *s.* संसारनिष्ठा, प्रपंच-विषय-आसक्ति *f.* **-Worldling,** *s. See* **Sensualist.**

Worm *s.* कृ(क्रि)मिः (in the stomach also), कीटः-टकः; 'w.-disease' कृमिरोगः; 'destroying w. s' कृमिहर, कृमिघ्न. **-y,** *a.* कृमिल, कृमिमय (यी *f.*), कृमिकुलचित. **2** कृमिभक्षित-निष्कुषित.

Worry, *v. t.* प्र-,बाध् 1 A, अर्द् 1 P or c., आयस् c., क्लिश् c., पीड् 10, प्र-हृ 1 P.

Worse, *a.* निकृष्टतर, अधिकदुष्ट, पापीयस्, दुष्ट-खल-तर. **2** अधिकरुग्ण, or by वृध् 1 A; 'she is getting w. day by day' अनुदिवसं तस्या विपर्ययो दृश्यते or तस्या विकारो वर्धते एव; 'you are none the w. for it' न तर्हि प्रागवस्थायाः परिहीयसे (Mal. 4). **-adv.** कु, दुष्टतया; ex. by (*a.*)

Worship, *v. t.* पूज् 10, उपास् 2 A, उपस्था 1 A, अभि-,अर्च् 1 P, 10, आ-राध् c., भज् 1 U, सेव् 1 A, नमस्यति (D.). **-s.** पूजा, उपासना-नं, अर्चा, अर्चनं-ना, आराधनं, नमस्या, सपर्या, अपचिति *f.*, अर्हणा. **2** (As a title) देवः, महराजः. **-per,** *s.* पूजकः, अर्चकः, उपासकः, भक्तः,-जनः, आराधकः, सेवकः; 'w. of Siva' शैवः; 'w. of Vishnu' वैष्णवः.

Worst, *a.* दुष्टतम, पापिष्ठ, निकृष्टतम, कष्टतम. **-s.** कष्टतमावस्था, कष्टतमो भागः. **-v. t.** **Humble, Subdue,** q. v.

Worsted, *s.* और्णसूत्रं-तंतुः.

Worth, *s.* अर्घः-र्घं,मूल्यं; *See* **Value. 2** गुणः, उत्कर्षः, सारवत्ता. **-a.** अर्घ, मूल्य, अर्ह in comp.; ex. by pot. pass. part. or अर्ह् 1 P; 'w. considering' विचारार्ह, विचारमर्हति, विचार्य; 'w. much' बहुमूल्य; 'w. little' अल्पार्घ; 'w. while' सांप्रत, उचित, श्रमार्ह. **-less,** *a.* निर्गुण, गुणहीन, निरर्थक, असार, अकिंचित्कर (री *f.*), सारगुण-हीन, अल्पमूल्य, तृणप्राय, अधम, कुत्सित, *See* **Mean;** oft by अ in comp.; अद्रव्यं, अपात्रं 'a w. object'. **-Worthy,** *a.* योग्य, उचित, अर्ह, सदृश, अनुरूप, or by pot. pass. part. or अर्ह्; 'a pupil w. of the name' परमार्थतः यः शिष्यः, यः शिष्यनामार्हः; 'having a husband w. of her' अनुरूपभर्तृगामिनी (S.); 'a w. object' पात्रं, सत्पात्रं, गुणास्पदं. **2** आर्य, मान्य, पूज्य, भगवत्. **3** गुणिन्, गुणवत्, गुणोपेत. **-s.** मान्यजनः, आर्यः, जनः, सज्जनः. **-ily,** *adv.* योग्यतया, उचितं, यथार्थं, उपपन्नं. **-iness,** *s.* योग्यता, अर्हता, गुणः, पात्रता.

Would, *See* under **Will.**

Wound, *s.* व्रणः, क्षतं, क्षति *f.*; अरुष् *n.*, ईर्म, आघातः, प्रहारः; 'a w. in the flesh' त्वग्व्रणः; 'fresh w.' आर्द्रक्षतं, सद्योव्रणः. **-v. t.** व्यध् 4 P, क्षण् 8 P, तुद् 6 P, आ-अभि-हन् 2 U, क्षि 5 P, व्रण् 10, भिद्-छिद् 7 P, वि-दृ 9 P; *See* **Offend, Hurt -ed,** *a.* क्षत, व्रणित, भिन्न, विद्ध, भिन्नदेह;

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007